

březen 2014

Milí přátelé,

v uplynulém roce jsme společně s Vámi napsali další kapitolu ze života Světlušky – sbírky Nadačního fondu Českého rozhlasu, která je tu pro těžce zrakově postižené více než 10 let.

Otevírají se před Vámi příběhy těch, kterým pomáháme. Bez Vaší hluboké důvěry, dlouhodobé podpory a laskavého přátelství bychom to nedokázali.

Děkujeme Vám.

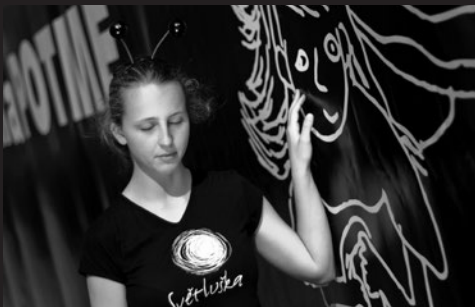
— Linda Vaňková, pověřená řízením Nadačního fondu Českého rozhlasu

O SVĚTLUŠCE

Světluška je tradiční sbírkový projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu. Svítí na cestu nevidomým dětem a dospělým z celé České republiky. Přispívá jim na speciální pomůcky, které „mluví“ nebo mají hmatový displej, na psí vodící pomůcky, na osobní asistenty dětem, aby mohly chodit do běžných škol se zdravými kamarády, a seniorům, aby mohli trávit podzim života doma a nikoli v ústavu. Světluška zkrátka pomáhá lidem, kteří nevidí nebo vidí velmi špatně, na jejich cestě k samostatnosti.

JAK MŮŽETE POMOCI PŘÁVĚ VY?

Po celý rok můžete přispět na sbírkové konto Světlušky „deset devítek“ **99999 99999/0100** nebo odeslat na číslo **87 777** dárcovskou SMS ve tvaru **DMS SVETLUSKA** (1 DMS = 30 Kč, Světluška obdrží 28,50 Kč) nebo **DMS ROK SVETLUSKA** (pravidelná měsíční podpora Světlušky ve výši jedné DMS po dobu jednoho roku. Více informací naleznete na www.darcovskasms.cz). Můžete se také stát světluščími dobrovolníkem nebo přijít na některou z rozmanitých benefičních akcí.

Světluška je symbolem pomoci nevidomým a pro mě osobně znamená krásné zážitky z vystoupení na benefičních koncertech a také spolupráci na filmu O. Špátové PO TMĚ SVĚTLO, ke kterému jsem měla možnost složit hudbu.

— Ráchel Skleničková, nevidomá zpěvačka a klavíristka

JEDENÁCT LET SE SVĚTLUŠKOU

Během jedenácti let se do projektu zapojilo 66 tisíc dobrovolníků a na pomoc potřebným bylo rozděleno více než 90 milionů korun.

Projekty Světlušky nabízí příležitost inspirovat se světem tmy a nevidomým pomoc, díky které mohou žít smysluplný život a cítit se užiteční.

Kde jste mohli Světlušku potkat v roce 2013...

NOČNÍ BĚH PRO SVĚTLUŠKU

Už podruhé na jaře běžící rozsvítili pražskou Stromovku. S čelovkou jich na start dorazilo téměř 2000, aby pomohli nevidomým a dokázali, že i běhat ve tmě má smysl! Na startu se sešli vidící i nevidomí, běžci i chodci, rodiče s dětmi, pejskaři i cyklisti. Roli trasérů pro nevidomé si vyzkoušeli čeští olympionici Vavřínek Hradílek a David Svoboda. Druhý světluščí běh si nenechali utéct ani herec Pavel Nový, desetibojař Tomáš Dvořák, zpěvák Matěj Ruppert, nevidomí zpěváci Mário Bihári, Ráchel Skleničková, Nelinka Franková a také moderátoři České televize a Českého rozhlasu. Nechyběla ani Aneta Langerová, která doprovázela nevidomou Nelinku nejen na pódiu, ale i na běhu. Všichni společně vytvořili obrovský, nádherně se vlnící roj „Světlušek“, který na pomoc nevidomým přinesl **750 000 Kč**.

KAVÁRNA POTMĚ

Je jedinečným místem, kde se role vidících a nevidících na chvíli vymění. V zatemněném prostoru, kde si neuvidíte na špičku nosu, se Vašima očima stanou nevidomí. Usadí Vás ke stolu, obslouží a připraví Vám kávu, jakou jste ještě neviděli.

Devátý ročník Kavárny POTMĚ slavnostně zahájily Aneta Langerová a Eliška Balzerová. Kavárna pak po necelé tři červnové týdny stála na Ovocném trhu v Praze.

K propojování světů vidících a nevidomých nedochází jen uvnitř kavárny, ale také na její střeše, kde loni zahrál a zazpíval hudebník Márdi z Vypsané fixy a nevidomý Lukáš Kakara. V absolutní tmě kavárny pak Aneta tradičně zazpívala a zahrála a po jedno odpoledne si vyzkoušela i roli číšnice.

KAVÁRNA POTMĚ NA CESTĚ

V roce 2013 se Kavárna POTMĚ na kolech už podruhé vydala na turné po regionech České republiky. Zatemněný autobus s pojízdnou Kavárnou POTMĚ najezdil přes 3 tisíce km a navštívil 8 míst. V roce 2014 pokračujeme dál! Sledujte naši cestu na Facebooku Světlušky.

VZHŮRU DO TMY

Na palubě speciálně upraveného autobusu uvidíte svět novými očima. Stačí se nechat vést a důvěřovat těm, pro které je tma běžnou součástí jejich života. Sehraný tým nevidomých kavárníků Vás usadí do jednoho ze šesti kupé a dříve, než Vám donesou černou kávu, můžete objevovat organické tvary prostoru, ve kterém se nacházíte. Každé kupé je očalouněno materiálem s jinou strukturou, aby podněcovala Vaši fantazii. Orientace v prostoru je možná jen po hmatu. Právě díky tmě ale brzy zjistíte, že vnímat svět jinak než očima může být nečekaně obohacující.

Kavárna POTMĚ přinesla v roce 2013 Světlušce **1 272 634 korun** a v Praze a regionech ji navštívilo **6 262 lidí**, kterým nevidomí číšníci uvařili **8 256 nápojů**.

V ZÁŘÍ SVĚTLUŠKY ZÁŘÍ

Od 9. do 11. září rozzářily ulice našich měst statisíce malých i velkých Světlušek. Poznali jste je podle tykadla, která spolu s plackou „Svítiš?“ a náramky nabízelo na 6 000 dobrovolníků v kostýmu broučka. Světluškami se na chvíli stali také Bára Hrzánová s Radkem Holubem, Jolana Voldánová, Dana Batulková, Lucie Výborná a další.

Do sbírky se nově zapojily mateřské školy, které nabízely tykadla a magnetky a ve kterých se děti mohly díky metodice od Světlušky hravou formou seznámit s tím, jaké to je, když někdo nevidí. Dárci mohli Světlušku podpořit i ve vybraných knihovnách, které nabízely k prodeji záložky a pravítka.

Lidé, kteří si koupili některý ze sbírkových předmětů, přispěli dobrovolníkům do lucerníček částkou **5 006 385 Kč**. Všem Světluškám srdečně děkujeme!

TANEC PRO SVĚTLUŠKU

Světluška loni slavila 10. narozeniny a oslavila je tancem, do kterého se zapojily taneční školy v regionech. Celý projekt vyvrcholil tanečním vystoupením na Staroměstském náměstí. Nevidomí spolu s osobnostmi StarDance tančili na píseň Jdem tmou, kterou pro tuto příležitost nově nazpívala Aneta Langerová s nevidomým Radimem Vojtkem. Z celého vystoupení vznikl krásný klip a upoutávka pro ČT jako pozvánka na benefiční koncert pro Světlušku.

SVĚTLO PRO SVĚTLUŠKU

Oslavy 10. narozenin vyvrcholily v sobotu 2. listopadu na jubilejním koncertu Světlo pro Světlušku, kde spolu na jednom podiu zářili vidící a nevidící - známí zpěváci a talentovaní nevidomí interpreti. Mezi gratulanty byli také přední čeští herci, kteří Světlušku podporují řadu let. Celkem se na

pódium vystřídalo 220 účinkujících, 160 z nich tvořil velký Světluščí sbor složený z Kühnova dětského sboru, Canti di Praga, Carillonu a děti Školy J. Ježka a ZŠ pro zrakově postižené na Nám. Míru.

Na úvod všem zatančila Aneta Langerová s nevidomým tanečníkem Alešem Příborským, ale tančili také diváci v Lucerně při neopakovatelných vystoupeních, která vznikla jen pro tento večer.

A kdo všechno přišel Světlušce popřát? Hana Maciuchová a Viktor Preiss, Marta Kubišová s klavírním doprovodem Petra Maláska, Tatiana Vilhelmová a Ivan Trojan, Jana Kirschner a Roberto Lombino, Vojta Dyk, Matěj Ruppert, Ondřej Brzobohatý a Martin Svátek, BUTY a Kája Leskovec, Jiří Pavlica a Hradišťan s Lukášem Kubkem, Bára Hrzánová a Mário Bihári s kapelou Bachtale Apsa, Ráchel Skleničková a Adam Blažek, Radim Vojtek, Zdeněk Rybák, Katka a Jan Hegroví, Nela Franková, Saša Rašilov a Vanda Hybnerová a další. V call centru pak usedli Olga Sommerová, Lucie Výborná, Pavel Nový a Jiří Chum.

Slavnostní večer dotvořily nádherné reportáže Olgy Špátové. Zatímco Aneta Langerová si vyzkoušela hrát poslepu fotbal, Elišku Balzerovou pozval na návštěvu a opékání buřtů nevidomý kavárník Zdeněk Rybák. Diváci se mohli podívat též za Lukášem Kubkem do Znojma, kterému Světluška přispívá na pedagogickou asistentku, aby mohl chodit do běžné školy.

Děkujeme všem, kteří nám po celý večer posílali dárcovské SMS a České televizi a Českému rozhlasu, kteří nevidomým tuto příležitost každoročně dávají. Společnými silami se nám během samotného koncertu podařilo shromáždit **3,3 milionu korun!**

POMOZTE NEVIDOMÝM ŽÍT LÉPE, SAMOSTATNĚ

Světluška natočila nový TV a kinospot, který byl součástí kampaně k 10-ti letům projektu. Spot běžel loni na podzim na obrazovkách České televize a také v síti multikin. Cílem kampaně, jejímiž hlavními hrdiny byli nevidomí kavárníci Katka a Honza, bylo přiblížit vidícím svět nevidomých, ukázat jim,

že jejich pomoc má smysl a poděkovat všem dárcům, kteří již 10 let společně se Světluškou nevidomým pomáhají.

PO TMĚ SVĚTLO

Na konci roku dostala Světluška krásný dárek – dokumentární film Olgy Špátové PO TMĚ SVĚTLO. Film o statečných lidech, kteří nás navzdory svému hendikepu obdarovávají, se natáčel několik let a jeho výrobu financovala Česká televize, která jej také v premiéře odvysílala na Štědrý večer. DVD s filmem a dalšími bonusovými materiály vydal Nadační fond Českého rozhlasu a jeho zakoupením mohou lidé přispět do sbírky Světluška na pomoc nevidomým.

KOMU SVÍTÍ SVĚTLUŠKA

Pečlivě hlídaný výtěžek sbírky rozděluje rada odborníků. Světluška podporuje nevidomé v samotném začátku, kdy se ve tmě teprve „rozkoukávají“, ale i později, v rozvoji jejich talentu, vzdělání a profesním uplatnění. Doprovází je, když to potřebují, a když už mohou jít sami, občas jim jen posvítí na cestu. **V roce 2013 bylo podpořeno 245 žádostí jednotlivců a 57 projektů neziskových organizací v celkové částce 10,5 mil. Kč.**

DĚTI PATŘÍ DOMŮ

Světluška dlouhodobě pomáhá zrakově postiženým dětem, aby mohly vyrůstat v bezpečí domova – náruč a láska rodičů je pro zdravý vývoj dítěte to nejdůležitější, u dětí s postižením to platí dvojnásob. Proto i loni věnovala **2 053 000 Kč** na projekty rané péče v regionech České republiky. Odborně vyškolení poradci rané péče učí rodiče těžce postižených dětí, jak novému členu rodiny zajistit vše, co potřebuje ke šťastnému životu. Pro celou rodinu jsou rovněž tolik potřebnou psychickou oporou, takže se zmenšuje riziko, že bezradní rodiče umístí své dítě do ústavu. Regionální střediska pro ranou péči zajišťují osobní návštěvy rodin, půjčují jim speciální stimulační pomůcky a hračky. Věříme, že toto je ten správný start na cestě k samostatnému životu nevidomého člověka.

ILUSTRACNÍ FOTO

DO ŠKOLY SE SVĚTLUŠKOU

Světluška provází nevidomé děti od jejich vstupu do mateřské školky, a poté na základní a střední škole. Přispívá jim na přepis učebnic do Braillova písma, speciální pomůcky a školního asistenta, který je pro přijetí dítěte s těžkým zrakovým postižením do běžné školy podmínkou.

Jedním z mnoha dětí, kterým Světluška ve škole pomáhá, je devítiletá Věrka S. z Huslenek u Vsetína, která na jedno oko nevidí vůbec a na druhém vnímá pouze světlo a tmu. Věrka je teď ve druhé třídě a učení ji moc baví. Může totiž navštěvovat školu ve vesnici, kde vyrostla, a být tak mezi kamarády. Každodenní př-

kážky jí totiž pomáhá zvládat pedagogická asistentka, která ji provází už od školky. Aby paní asistentka mohla dál Věrce pomáhat, a to i s přípravou na výuku, přispěla Světluška již podruhé částkou **35 000 Kč**. „*Srdečně Vám děkuji, díky Světlušce se může paní asistentka Věrušce naplno věnovat i mimo zdi školy. Sama pro ni vyrábí krásné pomůcky a přepisuje jí texty do Braillova písma. Letos mohla Věrka také začít navštěvovat kroužek sborového zpěvu a být tak více mezi vrstevníky. Jsme Vám velmi zavázáni,*“ děkuje nám maminka Věrky.

Světluška v roce 2013 přispěla nevidomým na školní a osobní asistenci částkou celkem **902 240 Kč** a **52 500 Kč** věnovala na přepis učebnic a přípravu školních pomůcek.

KAMEROVÁ LUPA PRO PANÍ VLASTU Š. Z BOHUMÍNA

Světluška neopouští nevidomé ani v dospělosti. Nejčastěji jim přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvčí počítače, mobilní telefony a optické lupy zvětšující text. Bez nich totiž nemají těžce zrakově postižení lidé přístup k informacím a je pro ně nemožné najít si zaměstnání a uplatnění v životě.

Pětasedmdesátiletá paní Vlasta od dětství vidí velmi špatně a v dospělosti její zraková vada pokročila k praktické nevidomosti. I přesto je to velmi aktivní paní - ráda si vše zařizuje sama a má také své koníčky, kterým se chce naplno věnovat. Její vášní je četba a také vlastní literární tvorba. Donedávna byla zvyklá k rozeznání textu využívat klasickou ruční lupu, ta však již začala být nedostačující. Pod vedením odborníka si vyzkoušela digitální zvětšovací lupu, která jí vyhovuje a umožní jí samostatně přečíst jak knížky nebo noviny, tak i např. cenovky na zboží nebo jízdní řád. Světluška přispěla částkou **17 000 Kč**, aby si paní Vlasta mohla pořídit pomůcku, která jí vrátí tolik potřebný pocit samostatnosti. „*Vážení! Chtěla bych vyjádřit ten nejvřelejší dík za štěstí, které se mi s touto pomůckou dostalo. Skončil pocit bezmoci, kdy jsem si nepřečetla ani složenku nebo dopis. Cítím se mnohem jistější a mohu dále rozvíjet svou literární činnost. Přejí mnoho úspěchů ve vašem krásném poslání,*“ raduje se paní Vlasta.

IVANA K. Z OSTRAVY

Když se Ivanka narodila, tak si její rodiče odnášeli domů zdravé děťátko. V průběhu prvního roku jejího života však začali zjišťovat, že je s její dcerkou něco jinak - nejprve odhalili zrakové postižení, později se Ivanka přestala vyvíjet motoricky i mentálně, začala mít dýchací potíže a v roce a půl u ní rodiče zaznamenali první epileptický záchvat. Prvních deset let výchovy Ivanky a jejího staršího bratra nebylo jednoduchých, ale byli na to dva - máma a táta. Jenže pak přišel rozvod, stěhování do jiného bytu a na matce zůstalo, aby znovu začala budovat rozpadlé zázemí pro své děti. Sebrala ale všechny síly a dokonce dostudovala vysokou školu, aby rodinu finančně zabezpečila. Náklady na péči o těžce postiženého člena rodiny jsou však daleko vyšší, než může jedna maminka unést, proto jim Světluška již druhým rokem přispěla částkou **40 000 Kč** na službu osobní asistence, aby byla zajištěna kvalitní péče o Ivanku v době, kdy se jí doma nemůže nikdo věnovat. Dalších **30 000 Kč** pak Světluška věnovala na bezbariérovou úpravu koupelny. „*Ráda bych poděkovala všem lidem, kteří se podíleli na sbírce pro Světlušku. Život s handicapovaným členem rodiny není jednoduchý a čas od času přichází pocit bezraděje. Pak je pečující osoba vděčná za jakoukoli pomoc a oporu a Vy jste nám tu oporu nyní zajistili. Z celého srdce děkuji za to, že jste tu nejen pro nás, ale i pro ostatní, kteří denně zápasí s těžkým osudem,*“ napsala nám maminka Ivanky. Její poděkování ale patří také Vám!

KDYŽ SLÁBNĚ ZRAK I SLUCH

Těžko si kdokoli z nás dovede představit, že už neuvidí tváře svých blízkých. Jsou však lidé, kteří se naučili žít s postižením zraku, ke kterému se přidružila částečná nebo úplná ztráta sluchu. Aby nebyli tichými izolovanými ostrůvky, je tu pro ně LORM - Společnost pro hluchoslepé, kde se lidé učí speciálním dovednostem jako chůzi s červenobílou holí nebo alternativní komunikační techniky, např. Lormovu abecedu, kdy si dva lidé navzájem znaky „kreslí“ do dlaně. Různé výlety a klubová setkání, které LORM pořádá, zase hluchoslepým lidem přináší radost a nové zážitky, ale především se zde mohou potkat s lidmi, se kterými se mohou svojí specifickou řečí dorozumívat.

Na činnost občanského sdružení LORM přispěla Světluška v roce 2013 částkou **1 180 000 Kč**.

POZOUN PRO MARKA D. Z PLZNĚ

Marek je talentovaný mladík, kterého však od dětství provází progresivní zraková vada, která je důsledkem předčasného narození poté, co jeho matka utrpěla autohavárii. V Plzni vystudoval střední hotelovou školu, avšak jeho zrakové postižení pokročilo tak, že mu nedovoluje se v tomto oboru pracovní uplatnit. Protože se Marek od dětství intenzivně věnoval hudbě, rozhodl se pokračovat ve studiu na konzervatoři pro zrakově postižené v Praze. Úspěšně složil přijímací zkoušky oboru Hra na tenorový pozoun a učitelé ho moc chválí, jelikož má vynikající studijní výsledky. Vzhledem k jeho talentu mu doporučují nástroj, který by mu umožnil další rozvoj ve hraní. Světluška Markovi na pozoun přispěla chybějících **40 000 Kč**.

ILUSTRACNÍ FOTO

OKAMŽIK NEJEN PRO NEVIDOMÉ

Nevidomé děti se zpravidla pohybují pouze v úzkém okruhu rodiny, ve speciálních školách, internátech a komunitě stejně postižených dětí. Světluška proto podporuje občanské sdružení Okamžik, které školí profesionální dobrovolníky a asistenty - nyní nejen pro dospělé, ale i pro děti. Díky této bezplatné službě se děti se zrakovým postižením stávají samostatnějšími a rozvíjejí své sociální dovednosti. Mimo to vznikají nová přátelství, která přinášejí nevidomým dětem i vidícím dobrovolníkům cenné zkušenosti a otevírají nové světy.

„*Myslím si, že asistence s R. mě ovlivnila, co se týče pohledu na svět nevidomých, nejvíce. Poté, co mi vyprávěl, jak přišel o zrak, jsem si uvědomil, jaké množství malíčností člověk řeší jako obrovský problém a přitom má to nejdůležitější - zdraví. I kdybych už nikdy nikomu neasistoval, tak mi tato zkušenost natolik otevřela oči správným směrem, že už se, jak doufám, vždy jen pousměji nad malichernostmi, které by mě dříve trápily,*“ vzpomíná jeden z asistentů z Okamžiku.

V roce 2013 přispěla Světluška Okamžiku částkou **280 000 Kč** na projekt Vidět tvýma očima a dalších **1 105 000 Kč** věnovala na projekty Dobrovolnické centrum, Poradenské centrum a NASLEPO - kulturní aktivity lidí s těžkým zrakovým postižením.

generální partner	zvláštní poděkování	pořadatel
		
hlavní partneři	partner pro tisk	
		
© 2014 Nadační fond Českého rozhlasu grafika & dtp: ARIETA CREATIVE SHOP foto: Martina Kaderková, Kevin V. Ton, Jakub Skokan, Růžena Sodková Nadační fond Českého rozhlasu, Vinohradská 12, 120 99 Praha 2 telefon: 221 551 217-9 www.svetluska.net Staňte se přáteli Světlušky na Facebooku		